

PROTOKOLL

REGIONUTVALG NORD-NORGE	
Møtested:	Digitalt (Teams)
Dato/tid:	16. april 2021 kl 12.00
	Protokoll: 02/21
TIL STEDE:	
Arbeidsutvalg Nord-Norge:	Bjørn Arne Skoglund, Ola Johansen, Ragnhild Engan, Fred Tore Fagereng Håvard Knygh, Sissel H. Johansen og Bente Børsheim.
Regionutvalg Nord-Norge:	Bjørn Tore Søfting, Sven-Erik Guttormsen, Jan Håland, Dan Rune Larsen, Laila Agersborg, Morten Risto, Kent Are Johansen, Hanne-Lill Skogheim Larsen, Marion Alvestad, Elisabeth Salo, Sunniva Skogan, Marianne Hauan, Asbjørn Leonhard Hansen, Roger Simonsen, Cecilie Samuelsen, Einar Johan Dons, Glenn Rainer Thomassen, Hans Emil B Torbergsen, Øystein Rafaelsen, Anders Stavrum Larsen, Grete E Arntsen, Tone Rubach, Jan-Olav Angell, Fred Tore Fagereng, Knut Joakimsen, Glenn Peter Knædal, Bjørn-Arne Skoglund, Leif-Kåre Halvorsen, Ole Ingar Johansen, Ragnhild Engan, Kai Inge Jensen, Anne Merethe Toftebakk, Frøydis Forsmo, Bjørn Vilhelmsen, Jørn Gunnar Ellingsen, Kjell Magne Sandmo, Liv Kari Huskebakk, Merethe Hjerpbakk, Skjalg Nordås, Olaf Paulsen, Lene Borgan, Hugo Mørk, Jostein Hov, Kristin Andreassen, Peter D. Nicolaisen Jr, Eirik Alexandersen Bjørnsgård, Håvard Knygh, Bernt Andreassen, Bjørn Torstein Arnes, Anne-Maren Govasli, Bernt Skarstad, Åsmund Myrvang, Lillian Sæterstad, Frode Bjørnå, Einar Båfjellidal, Lena Steinslett
Andre:	Hanne Harila (årsmøteutsending)
Forfall:	Dan Vidar Rasmus, Vegard Simonsen, Pål Halvor Bjerkli (vara Morten Risto møtte), Maren Sandvoll (vara Cecilie Samuelsen deltok), Bernhardt Halvorsen (vara Einar Johan Dons møtte), Birgitte Rørvik Bruun (vara Hans-Emil B. Torbergsen møtte), Ole Magne Berg, Snorre Forsbakk (vara Kai Inge Jensen møtte), Karl Gunnar Strøm, Hans Elling Angell, Kåre M. Gjesbakk, Aleksander Lillevik, Snorre Berfjord (vara Jostein Hov møtte), Morten Holm, Karina Sevaldsen Bekkavik (vara Åsmund Myrvang møtte), Linda Mari Aaslid, Tor Stabbforsmo (vara Einar Båfjellidal møtte)
Konsernstyret:	Trine H. Vaag, Bente Roer og Merethe Sund
Administrasjonen:	Hans Thorn Wittussen, Kjell C. Ludvigsen, Pål-Kenneth Løvås, Christer Skreslett, Svein Inge Jakobsen, Tor Olav Brandtzæg, Svein Bjarne Sommernes og Magne Trondmo
Referent:	Magne Trondmo

Sak nr	Sak
1	<p>Konstituering av møtet</p> <p>Bjørn-Arne Skoglund ønsket velkommen, og Magne Trondmo foretok opprop.</p> <p>Det ble opplyst at det ville bli to ekstra innlegg i f.t. det som stod på saklista. Org sjef Tor Olav Brandtzæg vil gi en kort orientering om medlemsorganisasjonen, men direktør forretningsutvikling Kjell C. Ludvigsen vil supplere Hans Thorn Wittussen sitt innlegg og si noen om jussen rundt forarbeidet til forskrift. Det var i ingen innvendinger</p> <p>Det var heller ingen merknader til innkalling og sakliste.</p> <p>Spørsmål fra følgende: <i>Asbjørn L. Hansen</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Ang vedtak i kretsmøtet i krets 10, 11 og 12 – knyttet til pølseproduksjonen ved Nortura Målselv. Hvorfor er ikke det tatt med på sakslista? <p><u>Vedtak:</u> Innkalling og sakliste ble godkjent. Anne Merethe Toftebakk og Olaf Paulsen ble valgt til å godkjenne protokoll sammen med møteleder</p>
2	<p>Innledning</p> <p>Leder i RU/AU, Bjørn Arne Skoglund, innledet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva skjer i Nortura region Nord? Hvor vil vi, hvor skal vi og hvordan kommer vi dit? • Hvorfor trenger vi ert sterkt samvirke? • Hva er Nortura og hvem er Nortura? Jo det er oss bønder, eid av oss bønder. • Samvirket ble startet for at vi produsenter skulle stå sterkere og samlet mot de som trenger maten vi produserer. Vi skal slippe å stå med "lua i handa" og by fram slaktene våre. Derfor tar Nortura den jobben for oss. • Sikkerhet for avsetning på det vi produserer er særlig viktig for oss i distriktene. Samtidig er vi alle avhengige av at Nortura tjener penger. • Norturas formålsparagraf sier følgende: <i>Å omsette medlemmenes slakt, egg, livdyr og ull slik at medlemmene får det best mulig økonomiske resultat av sin husdyrproduksjon på kort og lang sikt.</i> • Vi har alle et ansvar for være med å skape lønnsomhet i Nortura. Det gjelder også de som er ansatte og de som er tillitsvalgte. Vi må stole på at alle gjør det som e best for felleskapet. • Jeg ønsker at vi framsnakker Nortura som en meget viktig samvirkebedrift for å sikre oss produsenter sikker avsetning til best mulig pris! • Dagligvare handelen og sentrale politikere gnir seg i hendene på grunn av mindre makt til samvirkeforetakene. Taperne er vi bønder som får enda dårligere betalt for jobben vi gjør! • Jeg har et ønske om at vi skal gjøre hverandre gode! Vi skal framsnakke landbruket, framsnakke Nortura. Da kan vi tjene mere, vi får bedre samhold og mere styrke i alle ledd. Vi blir stolte over å produsere mat! • Framsnakking er kjempeviktig, og jeg har veldig lyst tel at vi klarer å omtale hverandre med positivt fortegn. At vi kan bygge hverandre gode! Vi må opptre samlende, med stolthet og positivitet. • Jeg ønsker at vi alle kan være stolte Nortura bønder! Sammen e vi sterke! • Vi som sitter i Arbeidsutvalget for RU Nord-Norge i Nortura e valgt for å ta opp saker som er viktige for hele landsdelen. Det skal være en lav terskel for å ta kontakt med oss i AU. Det er nok ikke alt vi kan- eller skal svare på, men vi skal undersøke saker og være pådrivere for en god drift i Nortura og en god totaløkonomi for den nordnorske bonden. • Ledelse og tillitsvalgte har også et ansvar for å informere eierne. Det jeg har lært så langt, er at Nortura er et stort selskap som må jobben innenfor gitte rammebetingelser. • Jeg og AU synes dette med Nord-Norgestrekket er en vanskelig sak. Hva er riktig? Hva vil styrke økonomien tel den nordnorske bonden på kort og lang sikt?

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har brukt mye tid før dette møtet til å sette oss inn i saken og evt konsekvenser det kan ha for Nortura og oss som produsenter og eiere. Vi i AU har ikke konkludert med hva som er riktig vei videre! • Jeg håper at vi kan, før møteslutt i dag, fatte et vedtak som omhandler videre jobbing i denne saken.
3	<p>Medlemsorganisasjonen</p> <p>Org. sjef Tor Olav Brandtzæg gikk raskt gjennom medlemsorganisasjonen, oppbygging og sammenhenger.</p>
4	<p>Nord-Norgestrekket</p> <p><u>Bakgrunn og historikk v/Hans Thorn Wittussen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Visekonsernsjef Hans Thorn Wittussen gikk gjennom bakgrunn, historikk og sammenhenger knyttet til Nord-Norgestrekket. • Direktør forretningsutvikling, Kjell C. Ludvigsen, supplerte i tilknytning til hva som ligger i jussen rundt forarbeidet til forskrift. • Mesteparten av presentasjonen til Wittussen ligger ved protokollen. <p><u>Norturas vurderinger rundt Nord-Norgestrekket v/Trine H. Vaag</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfatter at interessen for dette bunner i en bekymring for landbruket i Nord. • Presiserer at det ikke foreligger noen avtale med departementet, som en del har hevdet. • Det er uttalt at endring i våre priser ikke vil påvirke distriktstilskuddet. Det stemmer – det er ingen automatikk i dette. Dette handler imidlertid om politikk. • Både ulempen til bonde og industrien skal kompenseres, ser derfor ikke at dagens praksis er i strid med formålet. Det er ingen tvil om at Nord-Norgestrekket er rettmessig slik praksis er i dag. • Deler bekymringene for økonomien i Nord. • De 2 nordligste anleggene går i dag i underskudd, selv med Nord-Norgestrekket. (Ingen trenger likevel være bekymret for nedlegging av anlegg). • Nord-Norgestrekket er en omdømmemessig verkebyll for Nortura. • Håper alle er klar over at det er en risiko i det å begynne å "røre" med dette trekket. Politikerne har også tidligere foreslått reduksjon i distr tilsk • Styret har bedt adm om å komme med en plan for hvordan vi skal jobbe med dette • Fjerning av trekket kan trolig foregå via 2 mulige veier mht. å dekke inn kostnadene: <ul style="list-style-type: none"> ○ 1. Jobbe for en løsning via omsetningsrådet på linje med den Tine har. (kompensasjon for reguleringskapasitet.) ○ 2. Kompensasjon over jordbruksoppkjøret. ○ Pkt. 2 framstår som den mest farbare veien. • Trine og resten av styret er villig til å jobbe for å ta tak i dette, men trenger ro i organisasjonen. • Dette er ikke en sak vi vinner i media. Vi må jobbe politisk og ha arbeidsro. Kan ikke forvente at det vil skje noe før i forbindelse med jordbruksoppkjøret i 2022. <p><u>Diskusjon</u></p> <p><i>Følgende tok ordet: Bernt Skarstad, Ola Johansen, , Leif Kåre Halvorsen, Jørn Ellingsen, Lene Borgan, Marion Alvestad, Sunniva Skogan, Jan Olav Angell, Jan Håland, Bjørn T. Arnes, Tone Rubach, Lillian Sæterstad, Skjalg Nordås, Kent Are Johansen, Bente Børshheim, Asbjørn L. Hansen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Løsningsorientert styreleder. Det er akkurat dette vi ønsker – at det gis signaler om at dette vil Nortura jobbe videre med

- Tolker Nortura det dit at man kan øke NN-trekket dersom det skulle vise seg nødvendig?
- Det foreligger en del argumenter for at dette tillegget må være der. Må heller få ut midler gjennom jordbruksforhandlingene i stedet for å "trekke ned" eget selskap gjennom å fjerne trekket og la Nortura ta regningen.
- Det at Trine signaliserer at det jobbes med dette er veldig positivt. La styret få jobbe med planen.
- Det er ikke spesielt lukrativt å drive slakteridrift.
- Dess færre bruk, dess dyrere å drive slakteriet.
- Vi bør ha samme betaling i hele landet – det er det Samvirket går ut på
- Det legges ned anlegg sørpå også, som bidrar til lengre transportavstand. Blir produsentene der belastet med trekk også da?
- Mange eiere er opptatt av dette. Tidligere har vi stort sett bare fått tilbakemelding om hva som har skjedd de siste tiårene, og så stopper prosessen. Det er bra at det nå signaliseres at man vil jobbe videre med dette.
- Det er ikke riktig at det er bøndene som skal betale for at det er dyrere å drive landbruk i Nord.
- Tilførslene går ned i Nord-Norge. Hva skjer dersom denne utviklingen fortsetter?
- Liker signalene fra Trine om at man vil ta dette videre og jobbe for å få dekket inn dette gjennom staten. Bøndene i Nord blir litt "annenrangs" produsenter gjennom dagens opplegg. Et eksempel her er kadaverordningen. Bøndene i Finnmark betaler inn i ordningen, men har ikke kadaverhenting (jfr hva øvrige i Nortura vil si om NN-trekket fjernet og kostnadene fordeles på alle).
- Man må kunne si det man mener – uten å bli hengt ut.
- Dersom det er et tidspkt man bør kunne få støtte for å sikre landbruk i hele landet, så er det nå – jfr. Covid19 og matvaresikkerhet.
- Registrerer mostand mot å fjerne dette i Nordland. De fleste i AU kommer fra Nordland. Kunne man startet med å fjerne trekket i Troms og Finnmark i første omgang?
- Bøndene betalte selv slakteriutbyggingen i Målselv i sin tid. Det ble ikke nevnt under innledningen
- Det bør etterstrebes mest mulig like betingelser
- Kan man finansiere fjerningen av Nord-Norgestrekket ved å nedskalere deler av rådgivningstjenesten?
- Tilleggsytelsene favoriserer i alt for grad de store
- Vi skal jobbe sammen – spille hverandre gode – gjøre Nortura sterkt.
- Stor misnøye rundt ordningen blant eierne i Nord-Norge. Det vil kunne bli et omdømmeproblem dersom dette blir mediasak.
- Det sies at de to nordligste anleggene går med underskudd. Skulle gjerne sett regnskapstall som underbygger dette.
- Manglende konkurranse bør ikke være et argument for ikke å betale det vi kan for råvarene.
- Ved sist endring i Nord-Norgestrekket ble det sagt at det skulle være et mål å ta trekket ytterligere ned.
- Vi må ikke "legge lokk" på denne saken. Vi må fortsette å diskutere saken..
- Kunne en del av det som kommer inn på NN-trekket vært brukt til å øke verdiskapningen i Nord? Det har tidligere vært forslått (i RU).
- Bakgrunn for forskriften – sikre tilførsler. Betaling for råvarene vil da selvsagt ha stor betydning i f.t. å opprettholde tilførsler.
- Forventer at AU jobber for hele regionen
- Det er høye kostnader i landbruket i dag – og hver krone inn har betydning.
- Hva er det som regulerer distriktstilskuddet?
- Tror alle i møtet i dag har felles mål. Styrke økonomien, og etter hvert får bort Nord-Norgestrekket.

	<ul style="list-style-type: none"> • Det finnes selvsagt en trussel i f.t. evt trekk i distr tilsk. Samtidig har det ikke skjedd ved de 3 tidligere endringene i Nord-Norgestrekkeket. • Tror det er mange i Nortura ellers som ikke vet hvor krevende økonomien i Nord er. • Vi må ha et mål om at vi ikke skal være en klamp om foten. Hadde vært greit å vite hva produksjonsulempen i Nord utgjør i kroner og øre. <p>Trine og Hans Thorn kommenterte og svarte på spørsmål</p> <p><u>Vedtak:</u> RU-Nord forventer at styret i Nortura behandler denne saken med sikte på å innføre lik avregningspris i hele landet, så raskt det lar seg gjøre. Styret samarbeider tett med AU Nord-Norge i det videre arbeidet.</p>
<p>5</p>	<p>Dialog mellom AU og RU/kretsutvalgene framover</p> <p>AU har startet å snakke om på hvilken måte man kan involvere kretsleder/kretsutvalg mere framover. Fritt AU-medlem, Bente Børsheim, la fram noe av dette i møtet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har et ønske om å involvere kretsene mere • Foreslår å sette i gang en form for gruppearbeid – da med bakgrunn i utviklingen I Nord-Norge. <ul style="list-style-type: none"> ○ Dette er et stort tema som vi bør bruke noe tid på. ○ Starte et prosjekt – som foreløpig er på tankestadiet – der AU samarbeider med kretslederne ○ Sette ned ulike grupper som får konkrete oppgaver de skal jobbe med over noe tid • Ellers – anvarskretser – der hvert enkelte AU-medlem har ansvar for gitte kretser. Dette bør imidlertid fungere begge veier. Oppfordrer kretslederne til å ta kontakt • Hva mener RU-representantene i f.t. dialog/kommunikasjon framover? <p><u>Spørsmål/kommentarer fra følgende: Bernt Skarstad, Asbjørn L. Hansen, Jan Håland, Olaf Paulsen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Veldig godt forslag. Kan kanskje hente noen midler på dette også? • Veldig godt forslag. Dialogen i dag er for dårlig • Veldig viktig med takhøyde • Fint om man kunne utvekslet ideer om kretsaktivitet – i enkelte kretser er det utfordrende å få til aktivitet. <p>Bente, Bjørn-Arne og Tor Olav kommenterte</p>
<p>6</p>	<p>Åpen post</p> <p>Ingen saker under åpen post.</p>

Bjørn-Arne Skoglund

(sign.)

Anne Merethe Toftebakk

(sign.)

Olaf Paulsen

(sign.)